

національній та економічній безпеці перетворилася на реальну. Основні її негативні впливи на економічну безпеку України полягають у такому.

Тіньова економіка зменшує приплив грошових коштів до бюджету України у вигляді податків, скорочує потенційну базу оподаткування. Це призводить до браку грошей у державному бюджеті України, нарощування позикових котів та збільшення державного боргу України. На території України під дією тіньової влади виникла «держава в державі», яка проникла у легальні сфери та суспільне життя. Відповідно, частина рішень у сфері економічної політики приймається врозріз із державними інтересами.

Тіньовий сектор економіки робить участь господарюючих суб'єктів у легальному секторі економіки малоприбутковою, а часто – й нерентабельною справою. Тіньова економіка впливає на точність офіційних даних економічної статистики, спотворює уявлення про реальну продуктивність економіки України, ускладнює розробку адекватних державних стратегій або програм розвитку економіки. Тіньова економіка впливає на економічний рівень розвитку областей та регіонів України, що спричиняє виникнення економічного дисбалансу, соціального напруження та деструктивних явищ у масштабі всієї країни. На наш погляд, необхідно докладати більше зусиль для зменшення розміру тіньового сектора економіки та мінімізації його наслідків. Це непросте завдання, для нього потрібен час і реалізація низки економічних, правових та адміністративних заходів, а головне – політична воля вищого керівництва країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безпалько І. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці країни / І.Безпалько // Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення: Матеріали II Всеукр.наук.-практ.Інтернет-конференції. –2017. –С.18-20.
 2. Тенденції тіньової економіки в Україні у I кварталі 2017 року [Електронний ресурс]. – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki>.
 3. Тіньова економіка: чим керує уряд [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/blog/tinova-ekonomika-chym-keruye-uryad>.
 4. Васенко В.К. Тіньова економіка країни та шляхи її детінізації / В.К.Васенко // Вісник Черкаського університету. –2017. –№1. –С. 15-23.
-

**Федоришин Володимир Євгенович, магістрант I курсу,
Козин Лариса Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту**

ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА ДІЯЛЬНІСТЬ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ

Кожна організація свою власну, притаманну саме їй культуру, яка формується завдяки особистим взаємодіям та цінностям, що поділяються її членами. Корпоративна культура визначається як «набір прийомів і правил

вирішення проблем зовнішньої адаптації і внутрішньої інтеграції працюючих, правил, що виправдали себе в минулому і підтвердили свою актуальність нині» [1].

Приватний бізнес бачить сильну корпоративну культуру шляхом для збільшення своєї прибутку, оскільки вона дозволяє обслуговувати клієнтів краще. Державний сектор бачить це і поступово починає усвідомлювати недоліки власної корпоративної культури. Динаміка та гнучкість корпоративної культури дозволяє будь-яким організаціям – великим корпораціям і малому бізнесу, прибутковим і неприбутковим організаціям, лікарням і фармацевтичним компаніям – впроваджувати ефективні принципи і підходи безпосередньо на робочому місці. І вони роблять це, оскільки є переконаними у зв'язку корпоративної культури із результативністю організаційної діяльності. Адже позитивна корпоративна культура пов'язана з підвищенням рівня співпраці, рівня відповідальності працівників, їх продуктивності, підвищенням організаційної ефективності, а отже і прибутковості.

Ринок сфери охорони здоров'я стає сьогодні більш конкурентним, ніж будь-коли. Організації конкурувати одна з одною, щоб продавати свої продукти, товари чи послуги, споживачам. Підприємства і організації стикаються з жорсткою конкуренцією як між собою, так і із зовнішнім середовищем. Лікарні та клініки конкурують за залучення пацієнтів. Фармацевтичні компанії та аптеки роблять усе можливе, щоб довести, що саме їх препарати є оригінальними і саме їм надають перевагу фахівці. Медичні лабораторії конкурують, щоб саме їх обрали при здійсненні медичних досліджень. Розвиток технологій, диференціація в потребах споживачів, нестабільність економіки, зміна структури населення за віком і зайнятістю - це лише кілька чинників, окрім конкуренції, які підштовхують організації до безперервного самовдосконалення. У «джунглях» ринку виживе найсильніший (принаймні, за словами Чарльза Дарвіна). Зважаючи на це, нам вбачається, що підприємства і організації сфери охорони здоров'я повинні перед усім звернутися до свого найціннішого активу, тобто людського капіталу. Якомога повніше залучення робочої сили – знань, навичок та зусиль – потрібне для підтримки ефективності та успіху організації. Сильна корпоративна культура стане «інструментом, завдяки якому кожен учасник зможе зробити свій внесок у досягнення цілей організації» [2].

Організації сфери охорони здоров'я пов'язані із обслуговуванням нездорових клієнтів, які потребують і вимагають екстра-уваги, на відміну від інших сфер, де компанії працюють з, в основному, фізично здоровими споживачами. Отже, медичні заклади а-пріорі несуть додаткову соціальну відповідальність (окрім надання товарів, послуг та отримання прибутку). Їх споживачі, купуючи відповідні товари або послуги, готові обміняти свої гроші на можливість підтримати здоров'я або лікувати свої хвороби. В ідеалі, із пацієнтами слід поводитись так само, як працівники хочуть, щоб хтось поведився з їх рідними. Тому фундаментальні цінності, які лежать в основі діяльності закладів сфери охорони здоров'я, повинні, як мінімум, включати турботу, повагу та професіоналізм.

При цьому важливо пам'ятати, що об'єктами організаційної культури є дві ключові групи: споживачі та – часто ігноровані – працівники. Споживачі або пацієнти отримують більшу частину уваги, тому що вони несуть в клініку або аптеку свої гроші. Саме тому виникають слогани на кшталт «пацієнт перед усім», «клієнти завжди праві» тощо. Це є логічним, тому що без споживачів чи пацієнтів медичні заклади нікому не будуть потрібними. Я як щодо працівників цих закладів? Вони є цінними активами - людськими ресурсами організації, яка буквально руйнується без них. І вони заслуговують такої ж уваги, як пацієнти. Ці напрямки не є взаємовиключними і їх можна підтримувати одночасно, формуючи відповідні цінності та норми у колективу закладу охорони здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шейн Э.Х. *Организационная культура и лидерство* / Э.Х. Шейн. – СПб. : Питер, 2002. – 336 с.
 2. Співак В.А. *Корпоративна культура. Теорія і практика* / В.А. Співак. – СПб. : «Пітер». – 2001. – 352 с.
-

Гах Олег Васильович, студент 4 курсу,
Делятинський Руслан Іванович, к. і. н.,
ст. викладач кафедри гуманітарних
та фундаментальних дисциплін

ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИБІР УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ВІДПОВІДІ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ

Становлення України як суверенної держави і політичної нації, «суб'єкта геополітики та історії» на початку ХХІ ст., що супроводжується гібридною війною з Росією, пов'язане із європейським цивілізаційним вибором. В лютому 2018 р. президент України П. Порошенко навіть висловив ідею закріпити в Конституції України курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію [9], що відкриває перспективу політико-правового, законодавчого закріплення цивілізаційного вибору нашої держави. Це спонукало науковців до осмислення й обґрунтування ролі України в сучасному глобалізованому світі. У вітчизняній науці питання цивілізаційного вибору України вивчали І. Бредун [1], В. Гончаревський [2], Я. Калакура і М. Юрій [3], В. Космина [4], Ю. Павленко [6], С. Пирожков [7], І. Розпутенко [10].

Метою дослідження є окреслення проблеми цивілізаційного вибору України як стратегії розвитку нації та держави.

Передусім, зважаючи на відсутність загальноприйнятих визначень, варто з'ясувати зміст базових понять – «цивілізація» та «цивілізаційний вибір». Враховуючи історіографічну традицію, пропонуємо наступне узагальнене визначення. Цивілізація – це соціокультурна людська спільнота, яка має надетнічний і наддержавний характер, уявлення про релігійно-конфесійну та духовно-історичну близькість / спорідненість народів / націй і займає масштабний життєвий простір [5, с. 91]. Водночас поділяємо погляд С. Пирожкова про те, що «цивілізаційний вибір – це не вибір місця у світі, а